

ԿՈՆՑԵՌՆ ԴԻԱԼՈԳ
— *Փաստաբանական* —
գրասենյակ —

ԻՐԱԿԱՆ ՇԱՀԱՌՈՒՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ
ՀԱՅՏԱՐԱՐԱԳՐԵՐԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՄԱՆ
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

20.01.2023

 +374 60 27 88 88 m2a@dialog.am www.dialog.am

 Չարենցի 1, 207 սենյակ 0025 Երևան, Հայաստան

Իրական շահառուների վերաբերյալ հայտարարագրերի ներկայացման պարտավորությունը այսուհետ տարածվում է բոլոր իրավաբանական անձանց վրա:

- I. ՀՀ-ում գրանցված իրավաբանական անձանց համար սահմանվել են նոր (տարեկան) պարտավորություններ կապված իրական շահառուների վերաբերյալ հայտարարագրերի ներկայացման հետ: **Պարտավորություններն այսուհետ վերաբերում են բոլոր իրավաբանական անձանց:**

2021 թվականի հունիսին փոփոխություններ են կատարվել «Իրավաբանական անձանց պետական գրանցման, իրավաբանական անձանց առանձնացված ստորաբաժանումների, հիմնարկների և անհատ ձեռնարկատերերի պետական հաշվառման մասին» օրենքում (այսուհետ՝ Օրենք), որի արդյունքում իրավաբանական անձանց համար սահմանվում են նոր պարտավորություններ կապված իրական շահառուի վերաբերյալ հայտարարություններ ներկայացնելուն:

Օրենքի փոփոխությունները ուժի մեջ է մտել փուլային, և 2023 թվականի հունվարի 1-ից փոփոխությունն ուժի մեջ է մտել **բոլոր իրավաբանական անձանց համար¹, այդ թվում բոլոր առևտրային և ոչ առևտրային ընկերությունների համար:**

- II. Իրական շահառուների մասին հայտարարագրերի ներկայացման **ժամկետները.**

Ընդհանուր կանոնի համաձայն յուրաքանչյուր իրավաբանական անձ պարտավոր է մինչև համապատասխան տարվա փետրվարի 20-ը ներկայացնել

1. հաստատում առ այն, որ իրական շահառուների վերաբերյալ գործակալություն ներկայացված վերջին հայտարարագիրը պարունակում է արդիական տեղեկություններ նախորդ տարվա դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, կամ
2. փոփոխված տեղեկություններ իրավաբանական անձի իրական շահառուների վերաբերյալ:

Իրական շահառուների տվյալների փոփոխման դեպքում դրանք պետք է հայտարարագրվեն իրավաբանական անձին բացահայտվելուց անմիջապես հետո, **բայց ոչ ուշ, քան փոփոխությունից 40 օրացուցային օր հետո:**

ԿԱՐԵՎՈՐ Է ԻՄԱՆԱԼ. Միայն ֆիզիկական անձ մասնակիցներ ունեցող սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունները, ինչպես նաև ոչ առևտրային կազմակերպությունները պարտավորվում են իրական շահառուների վերաբերյալ առաջին հայտարարագիրը ներկայացնել 2023 թվականի հունվարի 1-ից մինչև մարտի 1-ն ընկած ժամանակահատվածում:

¹ Կարգավորումը չի տարածվում որպես անհատ ձեռնարկատեր հաշվառված անձանց վրա:

III. Իրական շահառուների մասին հայտարարագրերում ներառվող տեղեկությունները.

Հայտարարագրում ներառվում են հետևյալ հիմնական տեղեկությունները.

1. իրավաբանական անձի իրական շահառուների վերաբերյալ (անունը, ազգանունը, քաղաքացիությունը, ծննդյան ամսաթիվը, անձը հաստատող փաստաթղթի տվյալները, ՀՕՀ, բնակության (հաշվառման) վայրը, կապի միջոցները՝ առկայության դեպքում, իրական շահառու դառնալու ամսաթիվը).
2. անձի իրական շահառու հանդիսանալու հիմքերի վերաբերյալ և իրավաբանական անձին առանձին կամ իր հետ փոխկապակցված ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձի հետ համատեղ վերահսկելու վերաբերյալ.
3. իրավաբանական անձի կանոնադրական կապիտալում պետության, համայնքի կամ միջազգային կազմակերպության մասնակցության ծավալների վերաբերյալ.
4. միջանկյալ իրավաբանական անձանց վերաբերյալ (իրավաբանական անձի պետական գրանցման տվյալները և դրա գործադիր մարմնի ղեկավարի անունը և ազգանունը):

Ցուցակված բաժնետոմսերով առևտրային կազմակերպությունների դեպքում (ինչպես նաև այն դեպքում, երբ միջանկյալ ընկերությունների շրջայում առկա են ցուցակված ընկերություններ) անհրաժեշտ է ներկայացնել հավելյալ տեղեկություններ:

IV. Հայտարարագիր ներկայացնելու կարգը և ներկայացնելու լիազորություն ունեցող անձինք:

Իրական շահառուների վերաբերյալ հայտարարագիրը և հայտարարագրում հետագա փոփոխությունները ներկայացվում են **Էլեկտրոնային եղանակով՝** bo.e-register.am կայքի միջոցով (*հայտարարգրի ձևը և լրացման կարգը տե՛ս [հետևյալ հղմամբ](#)*): Իրական շահառուների հայտարարագրման էլեկտրոնային համակարգը հնարավորություն է տալիս հայտարարգիրը լրացնել MobileID ծառայության միջոցով,² ինչպես նաև՝ ընկերության տնօրենի նույնականացման քարտը ընթերցող սարքի մեջ տեղադրելու միջոցով:

ԿԱՐԵՎՈՐ Է ԻՄԱՆԱԼ. Հայտարարագրի լրացումը հնարավոր է նաև լիազորված անձի միջոցով, որպիսի պարագայում անհրաժեշտ է համապատասխան լիազորագրի առկայություն: Լիազորված անձի նույնականացման համար անհրաժեշտ է համապատասխան անձի լիազորագիրը նախապես ներկայացնել պետական մարմնի կողմից հաստատման e-register@moj.am էլեկտրոնային հասցեին:

² MobileID ծառայությունից օգտվելու մանրամասները կարող եք տեսնել [հետևյալ հղմամբ](#):

ԿԱՐԵՎՈՐ Է ԻՄԱՆԱԼ. Իրական շահառուների և նրանց՝ իրավաբանական անձի իրական շահառու հանդիսանալու հիմքերի վերաբերյալ արժանահավատ տեղեկատվությունը բացահայտելու նպատակով իրավաբանական անձը պարտավոր է պարբերաբար, բայց ոչ պակաս, քան տարին մեկ անգամ, իրականացնել պատշաճ ուսումնասիրություն՝ պահպանելով իրականացված ուսումնասիրությանն առնչվող բոլոր փաստաթղթերը:

Պատշաճ ուսումնասիրության իրականացման ընթացքում իրավաբանական անձը պարտավոր է հարցումներով դիմել այն անձանց, որոնց իրական շահառու հանդիսանալու վերաբերյալ առկա են կասկածներ, ինչպես նաև իրավաբանական անձի մասնակիցներին կամ մասնակից իրավաբանական անձանց ներկայացուցիչներին, որոնք կարող են տիրապետել իրավաբանական անձի իրական շահառուների վերաբերյալ տեղեկությունների:

Հարցում ստացած անձինք պարտավոր են 20 օրվա ընթացքում պատասխանել հարցմանը և հարցումն իրականացրած իրավաբանական անձին պետք է տրամադրեն իրական շահառուների վերաբերյալ հայտարարագրի ներկայացման համար անհրաժեշտ տեղեկություններ և փաստաթղթեր: հարցումը ստացած անձինք հարցմանը պատասխանելիս պետք է ներկայացնեն իրենց իրական շահառու հանդիսանալու վերաբերյալ փաստաթղթերը, որոնք կարող են հանդիսանալ ոչ միայն պետական մարմինների կողմից տրված փաստաթղթերը, այլ նաև մասնավոր իրավահարաբերությունների շրջանակներում կնքված գործարքներ և այլն:

Հարկ է նկատի ունենալ, որ «արժանահավատ տեղեկատվությունը» իրենից ենթադրում է համապատասխան փաստաթղթերով հավաստված տեղեկատվություն:

Նշվածի համատեքստում հարկ է նշել, որ արժանահավատ փաստաթղթեր կարող են հանդիսանալ ոչ միայն պետական մարմինների կողմից տրված պաշտոնական փաստաթղթերը, այլ նաև իրավաբանական և ֆիզիկական անձանցից ստացված հարցումների պատասխանները:

Անդրադառնալով իրական շահառու հանդիսանալու հիմքի հաստատման կամ հերքման համար սահմանված փաստաթղթերին՝ պետք է նշել, այդ տեղեկատվությունը լրացնելու համար իրավաբանական անձը **իր հայեցողությամբ՝** հարցումների, քաղվածքների, տեղեկանքների և այլ միջոցներով, կարող է ստանալ տեղեկատվություն:

Ընդ որում՝ իրական շահառուների և նրանց՝ իրավաբանական անձի իրական շահառու հանդիսանալու հիմքերի վերաբերյալ իրավաբանական անձի ներկայացված տեղեկատվություն համարվում է արժանահավատ, քանի դեռ համապատասխան ապացույցներով չի հաստատվում կամ այլ անձանց կողմից ներկայացված տեղեկատվությունից չի բխում դրա անարժանահավատ լինելը:

ԿԱՐԵՎՈՐ Է ԻՄԱՆԱԼ. Իրական շահառուների բացահայտումը պետք է հիմնված լինի կիրառելի իրավանորմերի մասնագիտական իրավական գնահատման վրա:

VI. Ով է հանդիսանում իրական շահառու:

Ընդհանուր կանոնի համաձայն Իրավաբանական անձի իրական շահառուն ֆիզիկական անձ է, որի անունից կամ օգտին հաճախորդն իրականում գործում է, և (կամ) որն իրականում (փաստացի) վերահսկում է հաճախորդին կամ այն անձին, որի անունից կամ օգտին գործարքը կատարվում է, կամ գործարար հարաբերությունը հաստատվում է: Իրավաբանական անձի (բացառությամբ տրաստի կամ օտարերկրյա օրենսդրությամբ իրավաբանական անձի կարգավիճակ չունեցող այլ իրավաբանական կազմավորման) իրական շահառու է համարվում այն ֆիզիկական անձը, որը՝

ա. ուղղակի կամ անուղղակի տիրապետում է տվյալ իրավաբանական անձի՝ ձայնի իրավունք տվող բաժնեմասերի (բաժնետոմսերի, փայերի) 20 և ավելի տոկոսին կամ ուղղակի կամ անուղղակի կերպով ունի 20 և ավելի տոկոս մասնակցություն իրավաբանական անձի կանոնադրական կապիտալում,

բ. տվյալ իրավաբանական անձի նկատմամբ իրականացնում է իրական (փաստացի) վերահսկողություն այլ միջոցներով,

գ. հանդիսանում է տվյալ իրավաբանական անձի գործունեության ընդհանուր կամ ընթացիկ ղեկավարումն իրականացնող պաշտոնատար անձ այն դեպքում, երբ առկա չէ սույն կետի «ա» և «բ» ենթակետերի պահանջներին համապատասխանող ֆիզիկական անձ.

VII. Պատասխանատվությունը իրական շահառուների վերաբերյալ հայտարարագիր ներկայացնելու պարտավորությունը չկատարելու համար.

Իրական շահառուների վերաբերյալ հայտարարագիր ներկայացնելու պարտականություն ունեցող անձի կողմից օրենքով սահմանված ժամկետում իրական շահառուների վերաբերյալ տեղեկություններ չներկայացնելու, ինչպես նաև օրենքի խախտմամբ ներկայացնելու կամ հայտարարագրում անզգուշությամբ սխալ կամ ոչ ամբողջական տվյալ ներկայացնելու համար «Վարչական իրավախախտումների մասին» ՀՀ օրենքով որպես վարչական պատասխանատվության միջոց նախատեսվել է նախազգուշացում կամ տուգանքի նշանակում մինչև 100.000 ՀՀ դրամի չափով:

Իսկ իրական շահառուների վերաբերյալ հայտարարագիր ներկայացրած անձի կողմից հայտարարագրում կեղծ տվյալ ներկայացնելը կամ ներկայացման ենթակա տվյալը թաքցնելը կարող է հանգեցնել քրեական պատասխանատվության:

Բացի այդ՝ յուրաքանչյուր տարի իրական շահառուների վերաբերյալ հաստատում կամ փոփոխված տեղեկատվություն ներկայացնելու պարտականությունը երեք տարի անընդմեջ չկատարելու, ինչպես նաև հայտարարագիր ներկայացնելու կանոններն այլ կերպ բազմակի կամ կոպիտ խախտելու դեպքում ՀՀ ԱՆ իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի գործակալություն կարող է դիմել դատարան՝ իրավաբանական անձին լուծարելու պահանջով: